

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

Факультет Фармацевтичний і медико-профілактичний
(назва факультету)

Кафедра Фармацевтичної технології і біофармації
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол № 5 «15» 05 2024 р

Голова вченої ради,

проректор з науково-педагогічної роботи

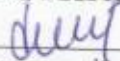
Александр Толстанов Олександр ТОЛСТАНОВ

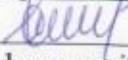
РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА»

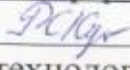
Освітньо-професійна програма	Фармація
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Мова навчання	українська
Статус дисципліни	вибіркова
Обсяг дисципліни	<u>90</u> год / <u>3</u> кредита

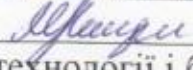
Робочу програму навчальної дисципліни «Домедична допомога» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Освітньо-професійної програми «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти», навчальних та робочих навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня Магістр за спеціальністю 226. «Фармація, промислова фармація» спеціалізація 226.01. Фармація та відповідних нормативних документів.

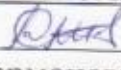
РОЗРОБНИКИ:

 Лена ДАВТЯН, завідувач кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

 Анна ДРОЗДОВА, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

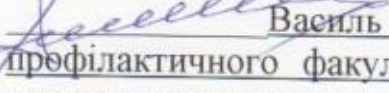
 Раїса КОРИТНЮК, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації, професор, доктор фармацевтичних наук

 Маріанна НАУМОВА, доцент кафедри фармацевтичної технології і біофармації, доцент, кандидат медичних наук

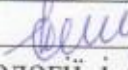
 Тетяна ОЛІФРОВА, ст. викладач кафедри кафедри фармацевтичної технології і біофармації, доцент, кандидат фармацевтичних наук

РЕЦЕНЗЕНТИ:

 Максим ПРИСТУПШОК, доцент кафедри хірургії №2 НМУ імені О.О. Богомольця, доцент, кандидат медичних наук

 Василь МИХАЛЬЧУК, декан фармацевтичного і медико-профілактичного факультету НУОЗ України імені П.Л. Шупика, професор, доктор медичних наук

Гарант ОПП/ОНП

 Анна ДРОЗДОВА, професор кафедри фармацевтичної технології і біофармації НУОЗ України імені П.Л. Шупика, професор, доктор фармацевтичних наук

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри фармацевтичної технології і біофармації, протокол № 4 від «24» / 04 2024 року

Завідувач кафедри Лена ДАВТЯН, професор, доктор фармацевтичних наук

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні Вченої ради фармацевтичного і медико-профілактичного факультету (ВРФ), протокол № 7 від «01» / травня 2024 року

Голова ВРФ Василь МИХАЛЬЧУК, професор, доктор медичних наук

ЗМІСТ

	ст
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна	5
4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна	6
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Структура навчальної дисципліни	10
7. Самостійна робота	12
8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання	14
9. Перелік питань для підсумкового контролю	15
10. Методи навчання	16
11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання	16
12. Рекомендований бібліографічний список	18

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Домедична допомога», є вибірковою компонентою освітньо-професійної програми «Фармація» спеціальності 226 «Фармація, промислова фармація».

Загальний опис навчальної дисципліни подано в таблиці 1.

Таблиця 1.

Найменування показників	Опис		
1. Загальна характеристика дисципліни			
Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»		
Спеціальність	226 «Фармація, промислова фармація»		
Спеціалізація (за наявності)	226.01. «Фармація»		
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)		
Мова навчання	українська		
Кількість годин	90 годин		
Кількість кредитів	3 кредити ЄКТС		
2. Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання			
	очна денна	очна вечірня	заочна
Рік підготовки	2 курс	-	2 курс
Семестр	4 семестр		4 семестр
Лекції	-		-
Практичні	-		-
Семінарські	36		14
Лабораторні	-		-
Самостійна робота	54		76
Курсова робота (курсний проєкт)	-		-
Вид контролю	Залік		Залік

2. Місце, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Для збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я в освітньо-професійну програму «Стоматологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221. «Стоматологія» в галузі знань 22 «Охорона здоров'я» входить вибіркова дисципліна «Домедична допомога». Особливо в умовах воєнного стану навички першої домедичної допомоги для врятування життя стають критичною необхідністю.

2.2. Мета дисципліни:

Забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти до надання домедичної допомоги, ознайомлення з принципами надання долікарської медичної допомоги, оволодіння достатнім обсягом теоретичних знань та практичних навичок щодо своєчасної діагностики і надання домедичної допомоги при нещасних випадках та невідкладних станах.

2.3. Завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння базових теоретичних положень першої домедичної допомоги;
- оволодіння компетентностями надання домедичної допомоги в загрозливих для життя станах та при транспортуванні до лікувального закладу;

- формування засад для вміння застосовувати клінічне мислення для подальшого навчання та у професійній діяльності;
- формування відповідального ставлення до власного життя та здоров'я, а також життя та здоров'я оточуючих.
- виховання культури здоров'я особистості.

2.4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни (міждисциплінарні зв'язки)

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як:

Анатомія та фізіологія людини

Англійська мова (за професійним спрямуванням)

Біологічна фізика з фізичними методами аналізу

Латинська мова

Мікробіологія з основами імунології

Патологічна фізіологія

Українська мова (за професійним спрямуванням)

Етика і деонтологія у фармації

Фармацевтичне право та законодавство

Дана дисципліна є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме:

Клінічна фармація та фармацевтична опіка

Токсикологічна хімія

Підготовка офіцерів запасу галузі знань "Охорона здоров'я". Спеціальність «Фармація»

Практика: Клінічна фармація та фармацевтична опіка

3. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Фармація» другого (магістерського) рівня вищої освіти вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

ПРН 1. Мати та застосовувати спеціалізовані концептуальні знання у сфері фармації та суміжних галузях з урахуванням сучасних наукових здобутків.

ПРН 3. Мати спеціалізовані знання та уміння/навички для розв'язання професійних проблем і задач, у тому числі, з метою подальшого розвитку знань та процедур у сфері фармації.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та англійською мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем і результатів діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН8. Формулювати, аргументувати, зрозуміло і конкретно доносити до фахівців і нефахівців інформацію, що базується на власних знаннях та професійному досвіді, основних тенденціях розвитку світової фармації та дотичних галузей.

ПРН 10. Проводити професійну діяльність у соціальній взаємодії оснований на гуманістичних і етичних засадах; ідентифікувати майбутню професійну діяльність як соціально значущу для здоров'я людини.

ПРН 11. Проводити санітарно-просвітницьку роботу у фаховій діяльності при виникненні спалахів інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань.

ПРН12. Визначати переваги та недоліки лікарських засобів природного та синтетичного походження різних фармакологічних груп з урахуванням їхніх хімічних, фізико-хімічних, біофармацевтичних, фармакокінетичних та фармакодинамічних особливостей та виду лікарської форми. Рекомендувати споживачам лікарські засоби та інші товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги та фармацевтичної опіки.

ПРН 13. Надавати домедичну допомогу хворим при невідкладних станах та постраждалим у екстремальних ситуаціях.

ПРН 21. Планувати та реалізовувати професійну діяльність на основі нормативно-правових актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик

4. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна «Домедична допомога» дозволяє набути здобувачам вищої освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фармації.

Загальні компетентності:

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2.Знання та розуміння предметної області; розуміння професійної діяльності.

ЗК3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК4.Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК5.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

ЗК6. Здатність працювати в команді професійної діяльності.

ЗК7.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку фармації, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК 10. Здатність діяти соціально відповідально та громадянсько свідомо.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, приймати обґрунтовані рішення.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 1. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі фармації у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ФК 3. Здатність розв'язувати проблеми фармації у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 4. Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію у сфері фармації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 5. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики поширених захворювань, попередження небезпечних інфекційних, вірусних та паразитарних захворювань, а також з метою сприяння своєчасному виявленню та підтриманню прихильності до лікування цих захворювань згідно з їхніми медико-біологічними характеристиками та мікробіологічними особливостями.

ФК7. Здатність здійснювати домедичну допомогу хворим та постраждалим у екстремальних ситуаціях та при невідкладних станах.

ФК 14. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

ФК15. Здатність застосовувати у практичній діяльності комунікативні навички, дотримуватись фундаментальних принципів фармацевтичної етики та деонтології, що засновані на моральних зобов'язаннях, цінностях, етичних нормах професійної поведінки та відповідальності відповідно до Етичного кодексу фармацевтичних працівників України і керівництв міжнародних організацій.

5. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна структурована за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

– навчального модуля № 1 **«Домедична допомога в загрозливих для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях»** , інтегрованими вимогами до модуля №1 є:

здобувач вищої освіти *має знати:*

- Знати основні клінічні ознаки патологічних станів, загрозливих для життя постраждалого та вимагаючи надання невідкладної долікарської медичної допомоги;
- Знати порядок і черговість виконання заходів долікарської допомоги по врятуванню життя потерпілих;
- Знати причини і основні етапи розвитку патологічних станів, що виникають в результаті гострих захворювань, травматичних уражень, отруєнь для надання обґрунтованої і адекватної долікарської медичної допомоги;
- Знати основні методи асептики і антисептики як при роботі в звичайних умовах, так і при виникненні екстремальних ситуацій.

Має вміти :

- Вміти здійснити тимчасову зупинку зовнішніх артеріальних кровотеч, провести тимчасову зупинку венозних і капілярних кровотеч;
- Вміти надати невідкладну долікарську допомогу при пораненнях м'яких тканин (включаючи використання індивідуального перев'язувального пакету для накладення асептичних, бинтових фіксуючих і сітчастих пов'язок);
- Вміти надати невідкладну допомогу при пошкодженнях опорно-рухового апарату (включаючи знеболення, транспортну іммобілізацію з використанням сходових шин, шин Дітерікса, а також імпровізованих шин);
- Вміти надати невідкладну допомогу при впливі біологічно-активних речовин, введення антидотів;
- Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову; іноземну мову у професійній діяльності; встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків ;
- Дотримуватись етичних та юридичних норм, нести відповідальність за прийняття обґрунтованих рішень і дій щодо надання невідкладної допомоги.

– навчального модуля № 2 «Домедична допомога в загрозливих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах війських дій.», інтегрованими вимогами до модуля №2 є:

здобувач вищої освіти має знати:

- Знати основні клінічні ознаки патологічних станів у постраждалих при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах військових дій;
- Знати порядок і черговість виконання заходів долікарської допомоги по врятуванню життя потерпілих з захворюваннями внутрішніх органів та в умовах військових дій.

має вміти:

- Вміти по простих клінічних ознаках оцінити загальний стан постраждалого: стан свідомості, серцево-судинної системи (частота пульсу, величина артеріального тиску), дихальної системи (характер і тип дихання, частота дихання, наявність задишки);
- Вміти розпізнати стан клінічної смерті і провести реанімаційні заходи: усунути механічну асфіксію; провести штучне дихання методом з рота в рот, непрямий масаж серця;
- Вміти надавати самопомогу в умовах військового стану.

Кожен модуль навчальної дисципліни є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Змістове наповнення програми навчальної дисциплін у таблиця 2.

Таблиця 2.

Код теми	Назва модулю, теми	Перелік основних питань теми
----------	--------------------	------------------------------

1	2	3
Модуль 1. Домедична допомога в загрозових для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях		
1.1.	Домедична допомога: основні поняття, загальні принципи, вимоги та правила.	Загальні принципи, завдання та пріоритети надання домедичної допомоги. Методи обстеження потерпілого і діагностика невідкладних станів на дошпитальному етапі. Права та обов'язки кожної людини щодо надання першої домедичної допомоги у невідкладних станах згідно Закону України «Про екстрену медичну допомогу».
1.2.	Домедична допомога при пораненнях та кровотечах	Чотири ознаки масивної кровотечі. Використання різних методів зупинки кровотечі.
1.3.	Домедична допомога при закритих ушкодженнях м'яких тканин, суглобів та кісток	Алгоритм надання невідкладної допомоги при переломах. Особливості надання допомоги при перебуванні під тисненням (під завалами).
1.4.	Накладання пов'язок - десмургія	Визначення термінів «пов'язка» та «перев'язка». Мета застосування здавлюючих, іммобілізуючих, коригуючих, оклюзійних пов'язок. Види та вимоги до перев'язувального матеріалу. Загальні правила бинтування. Типи бинтових пов'язок. Методи і техніка накладання пов'язок на голову, грудну клітину, ділянку живота і тазу, верхню та нижню кінцівки.
1.5.	Домедична допомога при гострих отруєннях, укусах отруйних тварин та комах	Види отруєнь. Причини та ознаки гострого отруєння. Харчове отруєння. Отруєння алкоголем. Отруєння засобами побутової хімії і лікарськими препаратами. Засоби невідкладної допомоги. Перша медична допомога при укусах диких, домашніх тварин, отруйних змій і комах. Кропив'янка, набряк Квінке, анафілактичний шок, ознаки порушення, перша домедична допомога.
Модуль 2. Домедична допомога в загрозових для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах військових дій.		
2.1.	Домедична допомога у разі гострих патологічних станів, що супроводжуються порушенням свідомості	Перша медична допомога при порушенні свідомості. Види ком. Гіпо/гіперглікемічна кома. Причини, ознаки, невідкладна допомога. Епілептичний напад. Ознаки, невідкладна допомога. Гостра судинна недостатність. Непритомність та колапс. Ознаки, причини та профілактика. Принципи невідкладної допомоги.
2.2.	Долікарська медична допомога при зупинці кровообігу та дихання	Алгоритм прийняття рішення щодо невідкладної допомоги при зупинці серця та дихання.
2.3.	Поняття струсу головного мозку. Контузії. Особливості	Алгоритм прийняття рішення щодо невідкладної допомоги при інсульті. Види

	надання допомоги при інсульті.	порушення мозкового кровообігу. Струс головного мозку контузії.
2.4.	Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією (ядерна зброя або катастрофи на АЕС)	Алгоритм надання невідкладної допомоги при променевої хворобі
2.5.	Домедична допомога в умовах війни	Особливості першої медичної допомоги під час війни. Правила огляду постраждалого. Алгоритм MARCHE.

6. Структура навчальної дисципліни (навчально-тематичний план викладання дисципліни)

Код теми	Назва освітнього модулю, теми	Денна форма навчання (90 годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Модуль I Домедична допомога в загрозованих для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях							
1.1.	Домедична допомога: основні поняття, загальні принципи, вимоги та правила.	10	-	4		6	
1.2.	Домедична допомога при пораненнях та кровотечах	8	-	4		4	
1.3.	Домедична допомога при закритих ушкодженнях м'яких тканин, суглобів та кісток	6	-	2		4	
1.4.	Накладання пов'язок - десмургія	10	-	4		6	
1.5.	Домедична допомога при гострих отруєннях, укусах отруйних тварин та комах МКР№1	8	-	4		4	
Усього кредитів / годин за модулем I		1,4/42	-	0,6/18		0,8/24	
Модуль II Домедична допомога в загрозованих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах військових дій.							
2.1.	Домедична допомога у разі гострих патологічних станів, що супроводжуються порушенням свідомості	10	-	2		8	
2.2.	Долікарська медична допомога при зупинці кровообігу та дихання	10	-	4		6	
2.3.	Поняття струсу головного мозку. Контузії. Особливості надання допомоги при інсульті.	8	-	4		4	
2.4.	Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією (ядерна зброя або	12	-	4		8	

	катастрофи на АЕС)						
2.5.	Домедична допомога в умовах війни. МКР№2 Залік	8	-	4		4	
Усього кредитів / годин за модулем II		1,6/48	-	0,67/18	-	1,0/30	
Усього за дисципліну		90		36		54	
Код теми	Назва освітнього модулю, теми	заочна форма навчання (90 годин)					
		Усього	лекції	семінарські	практичні	самостійна робота	індивідуальна робота
Модуль I Домедична допомога в загрозованих для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях							
1.1.	Домедична допомога: основні поняття, загальні принципи, вимоги та правила.	8	-	-		8	
1.2.	Домедична допомога при пораненнях та кровотечах	8	-	2		6	
1.3.	Домедична допомога при закритих ушкодженнях м'яких тканин, суглобів та кісток	8	-	2		6	
1.4.	Накладання пов'язок - десмургія	8	-	-		8	
1.5.	Домедична допомога при гострих отруєннях, укусах отруйних тварин та комах МКР№1	8	-	2		6	
Усього кредитів / годин за модулем I		1,33/40	-	0,2/6		1,13/34	
Модуль II Домедична допомога в загрозованих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах військових дій.							
2.1.	Домедична допомога у разі гострих патологічних станів, що супроводжуються порушенням свідомості	8	-	-		8	
2.2.	Долікарська медична допомога при зупинці кровообігу та дихання	8	-	-		8	
2.3.	Поняття струсу головного мозку. Контузії. Особливості надання допомоги при інсульті.	8	-	2		6	
2.4.	Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією (ядерна зброя або катастрофи на АЕС)	16	-	4		12	
2.5.	Домедична допомога в умовах війни. МКР№2 Залік	10	-	2		8	
Усього кредитів / годин за модулем II		1,67/50	-	0,27/8		1,4/42	
Усього за дисципліну		90		14		76	

7. Самостійна робота

Код теми	Зміст самостійної роботи	Обсяг СР (годин)		
		денна форма	вечірня форма	заочна форма
1	Домедична допомога в загрозованих для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях			
1.1.	Тема 1. Домедична допомога: основні поняття, загальні принципи, вимоги та правила.			
1.1.1.	1. Показники життєдіяльності організму. Техніка вимірювання, оцінка отриманих показників.	6		8
1.1.2.	2. Тепловий та сонячні удари, ознаки засоби невідкладної допомоги та профілактики			
1.2.	Тема 2. Домедична допомога при пораненнях та кровотечах.			
1.2.1.	1. Травматичний шок, причини, ознаки, перша домедична допомога.	4		6
1.2.2.	2. Кровотечі у дітей і дорослих. Методи їх зупинки			
1.3.	Тема 3. Домедична допомога при закритих ушкодженнях м'яких тканин, суглобів та кісток	4		6
1.3.1.	1. Дитячий травматизм, види, профілактика.			
1.3.2.	2. Види закритих ушкоджень.			
1.4.	Тема 4. Накладання пов'язок – десмургія.			
1.4.1.	1. Техніка накладання м'яких пов'язок на різні ділянки тіла (голову, грудну клітку, верхні та нижні кінцівки).	6		8
1.4.2.	2. Проведення транспортної іммобілізації стандартними та імпровізованими шинами.			
1.5.	Тема 5. Домедична допомога при гострих отруєннях, укусах отруйних тварин та комах			
1.5.1.	1. Надання першої долікарської допомоги при нещасних випадках (укусах твариною, хворою на сказ; комахами).	4		6
1.5.2.	2. Алергічні реакції, види алергій, надання домедичної допомоги, профілактика			
2.	Домедична допомога в загрозованих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів та в умовах військових дій			
2.1.	Тема 1. Домедична допомога у разі гострих патологічних станів, що супроводжуються порушенням свідомості			
2.1.1.	1. Гостра судинна недостатність: ознаки непритомності, колапсу, домедична допомога.	8		8
2.1.2.	2. Гіпоглікемічна кома, надання домедичної допомоги.			

2.2.	Тема 2. Долікарська медична допомога при зупинці кровообігу та дихання	6		8
2.2.1.	1. Особливості надання допомоги при перебуванні під тисненням (під завалами).			
2.2.2.	2. Особливості надання домедичної допомоги при переохолодженнях та відмороженнях.			
2.3.	Тема 3. Поняття струсу головного мозку. Контузії. Особливості надання допомоги при інсульті.	4		6
2.3.1.	1. Види порушення мозкового кровообігу.			
2.3.2.	2. Контузії та методи домедичної допомоги			
2.4.	Тема 4. Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією (ядерна зброя або катастрофи на АЕС).	8		12
2.4.1.	1. Опіки. Термічні опіки. Хімічні опіки.			
2.4.2.	2. Надання невідкладної допомоги при променевої хворобі			
2.5.	Тема 5. Домедична допомога в умовах війни.	4		8
2.5.1.	1. Поведінка та пріоритезація допомоги у трьох різних зонах ведення бойових дій.			
2.5.2.	2. Надання невідкладної допомоги при вогнепальній травм, мінно-вибуховій.			

Самостійна робота яку магістрант виконує при підготовці до аудиторного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на позааудиторну самостійну роботу, контролюється на підсумковому занятті (залік).

Індивідуальні завдання є одним з видів самостійної роботи здобувача вищої освіти з вибіркової дисципліни «Долікарська допомога» і передбачає закріплення, узагальнення та застосування знань, набутих здобувачем під час вивчення дисципліни, для комплексного розв'язання конкретного фахового завдання.

Мета індивідуального завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Індивідуальне завдання передбачає підготовка рефератів, презентацій, написання доповідей та роботу з рекомендованою літературою, державними стандартами, інструктивно-методичними документами.

Зміст реферату повинен відповідати обраній темі і обсяг його не повинен перевищувати 15 сторінок. Обов'язковими є план, точно сформульовані цілі, засаднича ідея реферату, висновки та перелік новітніх джерел, що використовувались для його підготовки.

Доповідь, та презентація готуються магістрантом із розрахунку подачі матеріалу протягом 10 хвилин. Магістрант, який відповідає за підготовку доповіді, заздалегідь уточнює у викладача особливості її підготовки .

Підготовка індивідуальних завдань здійснюється у відведений час самопідготовки з використанням рекомендованої літератури.

Критерії оцінювання:

- Критеріями оцінювання доповіді є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми;
- Письмова робота оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв:
  - повнота розкриття теми індивідуального завдання: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.;
  - відповідність роботи структурним, змістовим, технічним вимогам;
  - орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Оцінку «відмінно» заслуговує студент за бездоганно виконану роботу, при відсутності жодного виправлення та зауваження.

Оцінку «добре» заслуговує студент, у якого робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки, відбиває належний рівень знань; оформлена згідно з вимогами, які висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «задовільно» заслуговує студент, у якого робота виконана, але містить помилки, відбиває недостатній рівень знань; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань.

Оцінку «незадовільно» одержує студент, у якого виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної

8. Виконання контрольних робіт для здобувачів заочної форми навчання

Виконання контрольної роботи є важливим елементом навчального процесу за заочною формою навчання, оскільки підготовка та виконання завдань контрольної роботи дозволяє самостійно оволодіти освітньою програмою вибіркової дисципліни «Домедична допомога» в міжсесійний період.

Тематика контрольних завдань, вимоги до підготовки, виконання, звітування/захисту тощо, формується провідним викладачем дисципліни у окремі Методичні рекомендації, які є елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни та затверджується кафедрою у відповідному порядку, підлягають перегляду кожного навчального року.

9. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття «перша домедична допомога», нещасний випадок. Значення наданої першої долікарської допомоги для збереження життя потерпілого і подальшого успішного лікування.
2. Ознаки життя, смерті. Термінальні стани.

3. Найпростіші способи легенево-серцевої реанімації, демонстрація, умови для успішного проведення, техніка ШВЛ та непрямого масажу серця.
4. Найпростіші способи легенево-серцевої реанімації, демонстрація, умови для успішного проведення, техніка ШВЛ та непрямого масажу серця. Критерії ефективності.
5. Профілактика шоку (травматичного, опікового).
6. Десмургія. Уявлення про перев'язувальний матеріал, пов'язки, перев'язки; доступні способи його знезараження. Правила накладання пов'язок.
7. Рани: класифікація, ознаки, ускладнення. Уявлення про туалет рани (асептичні речовини, які застосовуються при цьому).
8. Кровотечі зовнішні: ознаки, способи зупинки капілярних, венозних, артеріальних кровотеч.
9. Кровотечі внутрішні: ознаки шлунково-кишкових кровотеч, кровотеч у черевну та плевральну порожнини, а також легеневої кровотечі. Гостре неокрів'я. Допомога при них.
10. Забої: ознаки, допомога.
11. Розтягнення, розриви сухожилків, м'язів: ознаки, допомога.
12. Вивихи: ознаки, допомога.
13. Переломи кінцівок: відкриті та закриті. Особливості допомоги.
14. Переломи хребта: визначення уражень спинного мозку. Допомога.
15. Допомога при переломі ключиці, ребер. Допомога при відкритому пневмотораксі.
16. Допомога при ушкодженні кісток таза та черепа. Допомога при струсі головного мозку.
17. Ступені опіків, ознаки. Визначення площі опіку. Ознаки загального перегрівання організму і теплового удару. Сонячний удар. Допомога при ньому.
18. Ступені відморожень, ознаки. Ознаки загального замерзання. Допомога при відмороженнях і замерзанні.
19. Ознаки хімічних опіків шкіри, стравоходу, шлунку. Допомога при них.
20. Ознаки отруєнь. Допомога при них. Визначення причини отруєння.
21. Ознаки уражень блискавкою, електричним струмом, повішання, задушення, укусу твариною, хворою на сказ, отруйними комахами, зміями. Допомога при них.
22. Гостра судинна недостатність: ознаки непритомності, колапсу. Допомога при них.
23. Перша допомога при термохімічних опіках очей.
24. Перша допомога при гострих гарячкових станах.
25. Поранення черевної порожнини, причини, види, ознаки, перша допомога.
26. Черепно-мозкові травми, класифікація травм, ознаки, перша допомога.
27. Асептика та антисептика. Класифікація антисептичних засобів.
28. Особливості надання домедичної допомоги при опроміненні радіацією.
29. Особливості надання домедичної допомоги в умовах війни.
30. Кома, причини і види ком, основні ознаки коми, принципи надання ДМД.
31. Етапи та порядок надання долікарської медичної допомоги.
32. Правила поведінки на місці події, власної безпеки та доступу до постраждалого.

33. Інсульт, його ознаки та заходи ДМД
34. Анафілактичний шок, причини, основні ознаки, принципи надання ДМД.
35. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна коми, ознаки, ДМД при них.
36. Харчові отруєння, ознаки, заходи ДМД.
37. Отруєння лікарськими препаратами, ознаки, заходи ДМД.
38. Отруєння алкоголем, ознаки, заходи ДМД.
39. Ознаки та ДМД у разі епілептичних та істеричних нападів.
40. Гострі алергічні реакції, ознаки, ДМД при них.

10. Методи навчання

Для активізації процесу навчання здобувачів освіти в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів освіти на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; здобувачі освіти заохочуються до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* обговорюються основні проблеми теми; проводяться дискусії, спрямовані на поглиблення, розширення, деталізацію і закріплення теоретичного матеріалу, які сприяють активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, формуванню самостійності суджень, умінню відстоювати власні думки, аргументувати їх на основі наукових фактів та сприяють оволодінню фундаментальними знаннями, допомагають розвивати логічне мислення, мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; формувати переконання, оволодіти культурою толерантності, письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи здобувачів освіти є чіткий контроль відвідування здобувачами освіти занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

11. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Оцінювання результатів навчання здобувачів в НУОЗ України імені П. Л. Шупика проводиться з використанням рейтингової системи (далі - ЄКТС), в основу якої покладено поопераційний контроль і накопичення рейтингових балів за різнобічну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів у процесі навчання.

Методи оцінювання на поточному/ періодичному контролі: усне опитування, модульні контрольні письмові роботи, оцінювання виконання індивідуальних завдань, оцінювання доповідей, оцінювання активності на занятті, тестування (бланкове або комп'ютерне), оцінювання виконання

практичних навичок. Для здобувачів очної (денної) форми навчання кожен модуль завершується модульною контрольною роботою.

Методи оцінювання на підсумковому контролі: тестування та усний залік.

Шкали оцінювання

Поточний контроль													Залік		
Змістовий модуль	Змістовий модуль 1						МКР	Змістовий модуль 2						100	
	T1	T2	T3	T4	T5	T1		T2	T3	T4	T5	МКР			
	10	10	10	10	10	10		10	10	10	10				
Модульна контрольна робота							50							50	100

Розмір шкали ЄКТС з навчальної дисципліни (освітнього компонента) для рівнів освіти дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 60 балів.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може набрати під час вивчення кожного модуля для галузі знань 22 Охорона здоров'я, становить 200, у тому числі за поточну навчальну діяльність 120 балів, за результатами підсумкового модульного контролю 80 балів (на підставі листа МОЗ № 0804-47/10395 від 15.04.2014).

Для занесення балів оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти у відомість обліку успішності та індивідуальний план здобувача вищої освіти використовується таблиця співвідношення між здобутими результатами успішності здобувача та ECTS оцінками

Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	Бали за ECTS	
		кількість балів	для галузі знань 22 Охорона здоров'я
A (відмінно)	5 (відмінно)	47 - 50	93-100
B (дуже добре)	4 (добре)	44 - 46	87-92
C (добре)		40 - 43	81-86
D (задовільно)	3 (задовільно)	35 - 39	70-80
E (достатньо)		30 - 34	60-69
FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)	18 - 29	35-59
F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням		1-17	1-34

Загальний розподіл балів за результатами навчання

Сума балів		Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів	200 балів		залік/екзамен	
90 - 100	170 - 200	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання

82 - 89	155 – 169	B		вище середнього рівня
75 - 81	140 – 154	C		загалом хороша робота
68 - 74	125 – 139	D		непогано
61 - 67	111 – 124	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 - 60	60 – 110	FX		необхідне перескладання
1 - 34	1 – 59	F	не зараховано	необхідне повторне вивчення дисципліни

12. Рекомендований бібліографічний список

12.1. *Нормативно-правові акти:*

1. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.06.2014 № 398 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».
2. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
3. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
4. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;

12.2. *Основна література*

1. Антонов А. Г., Колесніков А. М., Комісарова Н. О. Основи медичної допомоги: посібник. Київ: КНТ, 2018. – 338 с. – (друге, перероблене, доповнене).
2. Білоус Т. Л. Долікарська допомога: навч. посіб. / Т. Л. Білоус. Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2020. 148 с.
3. Волянський П. Б. Домедична допомога на місці події: практичний посібник / П. Б. Волянський, А. М. Гринзовський, С. О. Гур'єв та ін.; за заг. ред. д. н. держ. упр., професора П. Б. Волянського та д. мед. н., професора С. О. Гур'єва. Херсон: Видав. дім «Гельветика», 2020. 224 с.
4. Волянський П. Б. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях : Навчальний посібник для підготовки фахівців першого (освітньо-професійного) рівня, галузь знань 22 «Охорона здоров'я», спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія» (1 курс) (за загальною редакцією Волянського П.Б. та Гринзовського А.М.) / Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. та ін.]. Київ: ІДУЦЗ, 2018. 216 с.
5. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі: навчальний посібник В.С. Тарасюк, 4-те. К.: Медицина, 2021. 504 с.

12.3. *Додаткова література*

1. Домедична допомога: Навчально-методичний посібник / Козлова О.Ф. К.: Медицина, 2017. 49 с.
2. Касевич Н.М.; За ред. В.І. Литвиненка. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: Підручник для мед. ВНЗ I—III р.а. 7-ме вид., випр. К.: Медицина, 2017. 424 с.

3. Діабет під контролем. Монографія/ за ред. Приступюка О.М., Наумова М.І.: Видавництво Людопринт Україна, 2019. – 206с.
4. Особливості викладання на магістратурі Давтян Л.Л., Коритнюк Р.С., Дроздова А.О., Наумова М.І., Оліфірова Т.Ф // Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, Ф 24 перспективи розвитку = Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, prospects : матер. III наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 15-16 квіт. 2021 р. / ред. кол. : Л. В. Галій та ін. – Х. : НФаУ, 2021. – 460 с.
5. Особливості викладання здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії дисциплін вільного вибору в умовах воєнного стану / Давтян Л. Л., Наумова М.І., Коритнюк Р. С., Дроздова А.О., Оліфірова Т.Ф.// Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю 1-2 листопада 2023. 117-120 с.
6. Петрищев А. С. Методичні вказівки до лабораторного заняття «Основи надання першої долікарської допомоги при нещасних випадках» з дисципліни «Безпека життєдіяльності» для студентів усіх форм навчання / Укл.: А.С. Петрищев, М.О. Журавель, В. Т. Рубан, Л.О. Бондаренко. Запоріжжя: ЗНТУ, 2017. 42 с
7. Сучасні прилади для самоконтролю цукрового діабету. І.О. Власенко, Л.Л. Давтян, І.В. Жогов. Діабет. Ожиріння. Метаболічний синдром.–2013.–№ 4.–С. 7-15. м.–2013.–№ 4.–С. 7-15.
8. Чуприна О. В. Домедична підготовка: курс лекцій [Текст] / О. В. Чуприна, Т. П. Жилін. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2017. 120 с.

12.4. Інформаційні ресурси

1. Домедична допомога в умовах бойових дій: основні протоколи. URL: <https://medialt.clinic/blog/vazhlive-pitannya/domedichna-dopomoga-v-umovakh-bojovikh-dij-osnovni-protokoli>
2. Сайт МОЗ: Як надати першу допомогу: загальні правила. URL: <https://moz.gov.ua/article/health/jak-nadati-pershu-dopomogu-zagalni-pravila>
3. ПЕРША ДОПОМОГА - Товариство Червоного Хреста України. URL: https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%A1%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%9F-%E2%80%94%D0%90%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%9A%D0%9A_last.pdf
4. Офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика – <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/>

Лист перегляду (актуалізації) робочої програми навчальної дисципліни

№	Висновок щодо актуальності РПНД*	Дата перегляду	№ протоколу кафедри	Підпис викладача	Підпис гаранта ОПП	Підпис завідувача кафедри

*У колонці «Висновок щодо актуальності РПНД» зазначити висновок кафедри, щодо перегляду (актуалізації): *актуалізовано; необхідно внести зміни у такі розділи (із їх зазначенням); внесені зміни у розділ; замінено сторінки №; тощо.*